

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границю:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свята з год. 6-їй пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперніка. — Експедиція місцева в Агенції Ляндовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застереженя. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

У відповідь протестантам.

Саме, коли в Празі всі австрійські Славяни віддавали честь пам'яті Паляцкогo, принесла «N. fr. Presse» телеграфічну вість зі Львова, що рускі товариства у Львові не возьмуть участі в тім торжестві.

Рівночасно і наспіла до Праги заява «членів українсько-русских товариств у Львові, запрошених ювілейним комітетом на свято Паляцкогo до Праги», в котрій сказано, що ті товариства не возьмуть участі в торжестві, бо «мають жаль, що теперішні чеські послы не поступають в дусі славянської ідеї, ідеї вільности, рівности, взаємности і природного права кожного народу на як найширший культурний і політичний розвій, а одобрили найтяжкі надужитя виборчі в Галичині». До заяви сих членів українсько-русских товариств було додане, що сим самим немає ніхто права, промовляти в Празі в імені українсько-русского народу.

Се суть два факти, котрих ніхто не може заперечити, хто уміє читати. Члени запрошених на торжество Паляцкогo товариств українсько-русских в Галичині сказали: ми яко члени сих товариств не беремо участі в торжестві Чехів і других Славян, бо чеські послы покрили недавні надужитя виборчі в Галичині.

Чи при тій стилізації заяви може бути ще бесіда о тім, що підписані на заяві Русини відтягнули ся від участі в торжестві Паляцкогo яко приватні люди а не в імені українсько-русских товариств? Мабуть ні. А мимо того толковали деякі підписані панове приватно, що они не в імені товариств, а лише яко приватні личности відтягнули ся від торжества Паляцкогo.

Се приватне толкованє себе дало нагоду «Русланові» увійти трохи за куліси і сконстатувати, що инакше писалось до Праги, а инакше говорило ся дома. До

Праги написано протест в імені руских товариств, а дома сказав один і другий підписаний, що він лише яко приватна личность вислав згадану телеграфічну заяву до Праги.

На днях помістив проф. Грушевський довге письмо в «Ділі», в котрім між иньшим каже, що він «разом з иньшими независимими Русинами виступив проти надуживаня славянської ідеї для політики реакції і насильства». Сі слова значать опять, що і проф. Грушевський каже вже чорно на білім, що він вислав заяву до Праги не в імені товариства ім. Шевченка яко голова сего товариства, а лише яко «независимий» враз з другими независимими Русинами.

Ту суперечність хотіли ми передовсім провирити, не входячи в мотиви, для яких панове протестанти так різнородно толкують і виправдують себе.

Нам насуває ся лише таке питанє, чого панове протестанти приватно відсувають від себе факт, що они до Праги вислали протест свій в імені товариств? Таж сего їм ніхто не боронив, а факти знов показують, що, приміром, на виділі товариства ім. Шевченка була дискусія над тим, що зробити з праскими запросинами: чи вислати делегата, чи не вислати? Ми питаємо дальше, длячого проф. Грушевський в своїм письмі в «Ділі» не сказав хоч тепер виразно, що він вислав сей протест в імені виділу товариства ім. Шевченка та чому криє ся за епітет «независимого» Русина?

Але се все, тая путанина, не має ваги для нас. Для нас мають вагу два иньші уступи з письма проф. Грушевского, іменно уступ, де сказано, що Чехи (а при них і другі Славяни) надужили славянську ідею для політики реакції і насильства, а відтак другий уступ, де сказано: «я (проф. Грушевський) уважаю новокурсну політику не меншою шкодою нашого народу як москвофільство».

Наколи хто, то історик повинен уміти орієнтувати ся не лише в давних актах і документах, але і в сучасних фактах. А проф. Грушевський мабуть дуже лихо судить і оцінює теперішню еволюцію в Австрії, наколи судить, що Славяни австрійські, а між ними і Чехи, ведуть нині політику, котрої метою мала би бути реакція і насильство. Нам видаєсь, що Славяни австрійські сполучили ся в одну цілість якраз на те, щоби зломити в Австрії дотеперішнє насильство одного народу над другим, та щоби всі народи — не лише німецький та польський — зробити участниками тих політичних, горожанських і національних свобод, які наша конституція запоручила тим народам. Таж і проф. Грушевський міг був почути, що говорилося на торжестві Паляцкогo та які ухвали запали там на з'їзді славянських дневникарів. Він же-ж міг бодай веліти собі прочитати (наколи, як сам признаєсь, не читає ніяких дневників), що там пос. Вахнянин якраз протестував проти насильства одного народу над другим, та що про плеканє насильства та реакції там нікому навіть і не снилось. Про реакцію уміла в найновіших часах писати лише «N. fr. Presse». Она полохала заєдно всіх, будьто правительство, двигаючи Славян, жене Австрию до реакції. Проф. Грушевський хиба дуже мало знає Чехів, наколи їм кидає в очі інсинуацію, що они суть елементом реакційним. Ми скорше посудили би Чехів о лібералізм та вольнодумство.

Проф. Грушевський кладе відтак політику новокурсну на рівні з москвофільством. Ми вагаємось брати ті єго слова серію. Москвофільство — се зрада на своїм народі, а політика «новокурсна» се-ж нічо другого, як політика «нової ери», о котрій проф. Грушевський на другім місци сам каже так: «Я їхав до Львова прихильником політики п. Барвіньского, властиво нової ери. Нічого дивного! Нова ера від проголошеня єї пос. Романчуком була

Цікава сторінка з минулого.

Письма Ф. Г. Лебединцева кь брату вь Києвъ. — «Кіевская Старина» 1898 — Мартъ-Май.

(Конець.)

Тепер з листів Лебединця ми бачимо, що Галичина і національне життє Русинів хоч і збудили у його інстинкт національний, але гору взяв урядник. Бачимо, що вернувшись з Галичини, він листував ся з деякими Русинами, дбав простати в Галичині пропаганду православія і все те ище, що властиве було тоді таборови «твердих». Він через жидів пересилає на пр. у Львів образи і книжки православно-славянофільского змісту; він піклуєть ся завести в київській духовній академії стипендії для уніятів-Русинів з Галичини, щоб повагом простати в Галичині православіє і т. д. Просячи брата, щоб вдав ся до київського митрополита, аби приняв на православного попа Антона Могильницького, Лебединець 10. липня р. 1866 пише: «На останнім соймі він (Могильницький) обурив ся на митрополіта Литвиновича за його байдужість в боротьбі з Поляками. Литвинович став його утискати і дав убогу парафію десь в горах... Тепер

Могильницький хоче перейти на православіє, від котрого завжди був недалеко... А вже-ж в сему разі спонукують його рахунки материяльні; але за се не можна йому докоряти, коли він і перше належав своїм переконаннем більш православію ніж унії. Я особисто спізнав його у Львові; мні здавало ся, що він чоловік хороший і розумний». «Колиб як добре притулити Могильницького в Київщині, пише далі Лебединець, то «се була-б добра штука. В Галичині багацько таких, що й сьогодні перейшли-б на православіє. Он хоч би св'ященник Дячан, що приїхав до нас учителем грецької мови, він хотів перейти до Вильни учителем, принявши православіє; а він був на ласці у Литвиновича і брав 1375 гульденів». (IV. стор. 65—67).

Річ очевидна з прикладів Дячана і Могильницького, що причину зради треба шукати не в грошах тільки, а в недостаті морально-національних устоїв!

Обрусительно-урядницький елемент обхоплює Лебединця все більше, та більше; він піклуєть ся завести певні звязок з Галичиною; надавати їй книжок і т. д. — яким чином спорудити той звязок і якого змісту останній Лебединець виразно не говорить; можна про се вгадувати лишень з листу його 10. березія р.

1866. «Милютин, каже він, пише до мене, що вписку з листів моїх до Вітте про поїздку в Галичину, він (Милютин) «по важности содержания тамъ извѣстій, счелъ долгомъ повергнуть на Высочайшее усмотрѣніе і Его Величество удостоилъ прочтенія сін вписки и соизволилъ написать: «весьма любопытно»; причемъ (Милютинъ), сообщаетъ, что ему особенно пріятно порадовать меня извѣстіемъ, что все мои представленія объ установленіи связи еъ Галиціей и о снабженіи ея книгами увѣнчуются повнымъ успѣхомъ, объ этомъ онъ заповѣдуетъ величайшій секретъ и просить писать кь нему, не по почтѣ, а по оказіи. Галиція засыпаетъ меня письмами. Все просится въ учителя. Сей часъ получилъ письмо отъ почтеннѣйшого Головацкого. Калинскій цѣлый годъ не получаетъ жалованія, въ буквальныймъ смыслѣ ему ѣсть ничего». (IV. стор. 57).

До речі буде навести вписку з листу Лебединця писаного 11. вересня про арешт і заслання того самого Калинського.

Треба одначе попередю сказати, що Калинський був в Холмі єпископом номінатом. По думці Лебединця він своїми інтригами спричинив ся тому, що «з Галичини не дають ні єпископа, ні ректора семинарії і се роблять тому,

з дебільшого дуже радісно прийнята на Україні, де вірили в щирі заміри Поляків і правительства, в їх охоту привести Русинів і Поляків до згідного пожиття дорогою признання як найширшої рівноправности, а поворот п. Романчука уважали невитривалістю».

Проф. Грушевський, як видно з того, не був давніше ворогом «нової ери». Він аж по приїзді — як каже — побачив, що «Поляки верхня нація в краю, а в політиці став він помічати річи, що ніяк не влазили в рами єго українсько-руських переконань», і він осудив політику нової ери яко неведучу до ціли.

Проф. Грушевському вільно мати таке переконане о новім курсі чи новій ері. Але він сам дуже добре знає, що політика ся була в заложеню добра, а лише в успіхах не вдоволила єго, коли противно москвофільство мабуть і в заложеню — яко система — і в успіхах приносить Україні-Руси лише шкоду. Чи ж годить ся протє одно з другим брати під одну міру? Чи посла нової ери або нового курсу зробили доси дещо на шкоду Руси? Чи они не дбають про розвій і скріпленє народу руского в Австрії? Чи не дбають про розширене національних і політичних єго прав? Чи зрікають ся свої народности в користь народности польської, як москвофіли в користь народу московського? Проф. Грушевський мабуть не подумав, як тяжкий і несправедливий заміт робить він «не-независимим» Русинам, ставляючи їх на рівни з москвофілами. А колиж москвофільство так дуже шкідне для народу руского, то чогож проф. Грушевський не виступив доси хоч би в «Ділі» з протестом проти консолідації «независимих» і сам себе назвав також «независимим».

Ми для того будемо так сьмілі сказати проф. Грушевському, що єго інсинуації на адресу Чехів і других Славян, як і осудженє новокурсної політики на нашу адресу — се два великі 'arsuz-i salami, котрі він не годен виправдати. Роз'ярене, з яким він засів до писаня свого листу до «Діла», яло ся всякому, а не яло ся мужеві, що на всякі події винен дивити ся об'єктивним оком.

Можемо при тім заручити всіх, що поклали свої чесні імена під протест проти торжества Палацкоєго, що сей протест не змінив приязних відносин межи рускими а чеськими послами в радї державній. Чехи знають докладнійше проф. Романчука, як щоби не уміли собі витолкувати і єго найновішого поскоку політичного.

щоб примусити російський уряд зробити епископом Калинського; але, каже Лебединець: «дудки!» *) (лист, 15. мая 1865. III. 334). 11. вересня Лебединець пише: «Учора у вечері я вернув ся з Варшави, а сегодні в ночі, саме опівночі приїхав Сидорський, жандарський полковник і військовий начальник з братією... Через годину Калинський їхав уже в Варшаву з двома жандармами. Єго засилають в Вятку» і т. д. Хоч Лебединець і пильнує сховати своє задовольненє з заслання Калинського, а протє, воно просьвічує і взагалі до холмських уніятів знати у Лебединця якесь вороже почуттє: «добре, пише він в тому-ж листі, що Черкаський покинув вірити місцевим уніятам, з сего і мині полєкшало... (IV. стор. 69). За тиждень, пишучи що в ночі схопили і вирядили на заслання віцеректора семинарії Геросовського і сьвященника Зевевича, за те, що «на богослуженні помянув Калинського», Лебединець додає: «в загалі тепер не церемоняють ся вже з уніятами...»

Не будемо більше робити виписок з листів Лебединця: скажемо тільки, що вони становлять важний материял біографічний, а ще більш важну сторінку в історії Холмщини і в історії простання серед галицьких Русинів доморалізації.

О. К.

*) Зась!

В справі розрухів мазурених.

Дневники польські містять статі на тему дійсних причин розрухів мазурених і кожний з свого становища подає ради до санації сумних відносин селянських. Ми висказали вже свій погляд на ті розрухи, що доси мали знамя антисемітизму. При нашім погляді стоїмо і повтаряємо ще раз, що обовязком правительства і сойму буде, серіо призадумати ся над поправою економічного положеня селян.

Дивною видаєсь нам притім рада «Słowa Polsk-ogo», щоби економічну санацію стану селянського починати від громадскої реформи. Статя, уміщена в тім органі під заголовком «А Автопомія?», каже: «Берім ся за діло, бо знаємо, що головне зло лежить в недостатку всякої суспільної організації, в недостатку громади. Покиньмо дрібний упір, а берім ся до великого діла внутрішньої реформи, що мусить почати ся реформою сільських громад».

Прочитавши сей уступ в «Słow-i Polsk-im», ми догадали ся, що автором сеї статі буде певно автор «збірних громад» в Галичині, проекту, на основі котрого перед трема роками на внесенє д-ра Дунаєвського сойм галицький хотів приступити до знищеня і так неширокої автономії громад сільських а заведеня «мандаторів» над громадами. Знаючи успособленє наших селян для сего проекту «збірних громад», ми щиро радили би «Słow-y Polsk-ому» не рухати сеї справи, що щасливо уснула в Бозі. «Мандатори» не улегшать біди селянської, а як звісно проєктвана організація «збірних громад» коштувала би край що найменше 4 мільони зр. річно.

В тім самім «Słow-i Polsk-im» читаємо на другім місци, що в повітах, обнятих розрухами, ширить ся агітація, щоби завязувати християнські товариства в цілі відкриваня крамів, закупна збіжа від селян і віддання спілкам селянським достав для війська, чи то мяса чи других артикулів живности. Відтак читаємо також, що маршалок Глембоцький старає ся о більшій запомоги з фондів краєвих на будову повітових доріг, щоби прийти в поміч селянам. В сих заходах добачаємо розумну ратункову акцію, але не в фантазиях за зеленого столика про «збірні громади». Хто хоче селян ратувати, той — як ми вже сказали в окремії статі — мусить в першій лівій подбати о організацію спілок селянських, проєктовану пос. Барвінським і руским клубом соймовим в часі послідної соймової сесії. Селянин-одиниця не остоїть ся проти економічно сильнішої і добре з'організованої сили семітскої. Він мусить упасти, коли противно в спілках хліборобських селяни найдуть для себе одиний успішний захист проти експлоатації жидівскої чи то через кредит лихварський, чи торговельні картелі, чи лихварську продаж землі, збіжа, худоби і т. д.

З вєхідної Галичини, іменню з Тернопільщини, принесли польські дневники телеграми про дрібні розрухи антикоршемні в Курівцях і в Микулинцях. З пізніших дописий вийшло на яву, що дійсно в Курівцях попті селяни потовкли в коршмі посуду і вікна, та що таке саме сталоє і в Микулинцях. Сподіємось, що рускі селяни не підуть слїдом бідних обаламучених незвісними агітаторами мазурених селян, а проваторів самі зроблять нешкодливими, віддаючи їх сейчас в руки властей. В Микулинцях відбув ся вже по тім посудотовченю торг без всяких розрухів.

Вісти політичні.

Колишній орган кв. Бісмарка, «Die Post», дає таку науку німецькій обструкції. Гр. Тун хоче теперішню перерву в засіданях парламенту використати на помиренє Чехів з Німцями. Плян сей повитала лівниця з великим невдоволенєм. Она не хоче чути про ніякі переговори. Дивна політика! Сей упір виїде лише Німцям на шкоду. Для австрійського правительства нема тепер другого виходу, як пробувати компроміси. Гр. Тун має добру волю, але Німці готові своєю обструкцією довести до того, що він зрече ся свого становища. А що буде тоді? Тоді прави-

ця зложить свій кабінет, з своїх людей, переважно славянський, а сей кабінет буде меньше щадити Німців, ніж гр. Тун і ті мужі, що засідають в теперішнім кабінеті. Ті мужі стоять це на старо-австрійським ґрунті. Нові люди инакше возьмуть ся до обструкції.

Орган Катрайна, «N. Tiroler Stimmen», заявляють з всею рішучістю, що католицько-людовий клуб бар. Діпавлього стоїть при парламентарній більшости. Не в єго силі лежить знєсене язових розпоряджень, але клуб сей піддержить змаганя правительства до угоди. Обструкція Вольфа і єго послішників руйнує Австрію. Такий роботі не подадуть руки німецькі католики.

Проектований гр. Туном язовий закон ділить Чехію на 5 областей: Прагу, область чисто-чеську, область чисто-німецьку і дві области мішані, с. є. переважно чеську і переважно німецьку. Здає ся, що для всіх сих областей проєктований відмінний закон. Обставина, що чеські посла взяли вже участь в конференциях а деякі німецькі возьмуть участь, велить догадувати ся, що проєкт закона язового одержав апробату як із сторони д-ра Кайцля, так і зі сторони д-ра Бернрайтера. Він не оскорблює протє прав ні Чехів ні Німців. Німцям подає він мабуть деякі уступства, іменню на поли обовязку знаня обох краєвих язових через урядників.

З Любляни доносять, що тамозна міска рада ухвалила 6. червня резолюцію, котрою домагає ся у правительства заснованя окремого висшого краєвого суду для Країни і Каринтії. Доси оба краї належали до области висшого суду в Стирії.

Націонали німецькі на зборах в Градци заявили устами пос. Леміша, що они не возьмуть участі в конференциях з гр. Туном. Гр. Тун доси і не просив пос. Леміша на конференцію.

Про стрічу воєнну на мори під Сантхаґо не надійшли доси точні вісти. Доси звісне лише те, що Цервери, не хотячи бути удушеним мов миш в лапці в пристани Сантхаґо, вирушив в неділю рано на чолі чоторих воєнних кораблів з пристани. За ним плили ще два торпедовці. День був ясний і ескадра Семпсона скоро доглянула іспанські кораблі. Небавом почалоє перестрілюванє, дуже сильне з панцирників американських, а пезначне з кораблів іспанських. По двогодинній борбі не стало вже трех кораблів іспанських. На четвертім держав ся ще якийсь час сам Цервери. Але і сей тяжко ушкоджений, став горіти в кількох місцях. Тоді Цервери велів справити єго в сторону до берегів, а людям своїм велів ратуватись на лоді. З американських кораблів підпило також багато суден для ратованя потоплюючих Іспанців. На одно з таких суден всів Цервери і єго відвезено на американський панцирник Гльоцестер. Комендант корабля прийняв Церверия ввічливо і ґратулював єму єго хоробрости. Знаток уважають утечу Церверия з пристани під Сантхаґо новою єго похибкою стратегічною. В пристани міг був Цервери віддати місту більшу прислугу, як тим, що рішив ся в критичній хвили утечи з боєвища. Утеча була неможливою. Ще в ночі міг був Цервери скорше видобутись з матні, в котру сам попав ще 19. мая. Катастрофа під Сантхаґо і знищенє фльоти Церверия дає Американцям новім свободну руку в дальшій воєнній акції. Іспанці не в силі прийти вже в поміч своїй залозі на Кубі і других Антилях. Семпсон може тепер бавитись як з залогою Сантхаґо так і з залогою Гаванни і других міст іспанських. Чотирислалтне панованє Іспанії над Антилями покінченє. Sic transit gloria.

Начальство над іспанськими полками в Сантхаґо обяв ранений в бою генерал Лінарес. Бюро Райтера доносить з Куби під днем 5. липня: Послідний воєнний корабель з ескадри Церверия «Рейна Мерпедес» знищений вчера, коли пробував утечи з пристани під Сантхаґо.

У Франції вириває на ново справа Драйфуса. Дневники радикальні домагають ся ревізії процесу і наводять різнородні факти, що дійним зрадником військових тайн був майор Естергази.

Комаров воює тепер в «Светі» з Поляками галицькими. Між иньшим каже він галицьким Полякам таке: Вам в Австрії живе ся добре. Правительство віддало в ваші руки всю Галичину, іменню Русинів. А Русинів тих ви пере-

слідуете, почавши від нищення трираменних крестів жандармами а скінчивши на недавніх кривавих виборах. Жидам же сялучше в Галичині, ніж Русинам. Жиди мають більше послів, ніж Русини, а яко ваші політичні агенти роблять они при кожних виборах добрі інтереси пивом, горівкою, ковбасами і колачами. Люд польський і руский угнетений. Економічне положення его безвідрадне. Більша часть шляхти находить ся також в жидівських руках. Промисл нерозвятий. Вистава львівська була пародією. Там виставлено все лише не красиві продукти. Праса галицка біднійша від варшавської. Політики польські трудять ся в користь Німців. Они убивають австрійських Славян і т. д. — Не наша річ оправдувати Поляків з тих замітів. Здає ся, що польська праса почне широку полеміку з Комаровом на сю тему. Ми скажемо лише, що Комаров, беручи в оборону галицких Русинів, повинен для точного освітлення справи умістити в своїм органі ще статю о тих всіх переслідованях, яких дізнає Русь в самій Росії. Тоді аж можна би потягнути паралелю межі положенем Русинів в Галичині а Росії. Не перечимо, що польські політики мають на собі не один великий гріх супроти народу руского. Не перечимо, що галицка Русь і єї розвій зазнали в єрі конституційній багато недоброго із сторони верховодів політики краєвої. Але мусимо провирити, що в Росії Русинам в десятиро гірше живе ся ніж в Австрії. Тож п. експолковник, беручи нас в оборону перед Поляками, повинен собі здати передовсім справу з того, що від Петра Великого і Катерини II. зроблено в славянській(?) Росії для двигнення України-Руси? *Medice, cura te ipsum!*

НОВИНИ.

— **Рух в товариствах.** В Бережанах відбуде ся в четвер 14-го липня в сали «Католицкого дому» концерт «Бояна» на дохід бережанської бурси. По концерті танці. — Дня 15-го липня о год. 11. в полудне відбудуть ся загальні збори «Рускої бурси в Бережанах» в комнатах товариства. — В Мостах Великих відбуде ся в неділю 10-го липня аматорське представлення селян Жужеля і капелі з Махнова. — Львівські Русини устроюють в понеділок 11-го липня прогулку до Винник.

— **Цапштрих ювілейний.** З нагоди цїсарского ювілею мають львівські капелі військові кожної середі від сего тиждня переходити від 8—9 годни вечером улицями і виконувати музичні твори. Похід буде завсїгди вирушати з площі св. Духа зперед головної сторожі військової.

— **Податок особисто-доходовий** привіс після урядового рахунку в текучім році скарбови державному суму 2194 мільонів. Перед законом о податку особисто-доходовім преліміновано дохід річний на 18 мільонів зр., а в бюджеті сего річнім лише на 1562 мільонів зр. Надвишка вносить проте 368, вглядно 612 мільонів зр. Австрія дала до сї суми 1055 мільонів, Чехи 436 мільонів, Галичина (що займає третє місце) 142 мільонів, більше о 200.000 зр. ніж було преліміноване в сего річнім бюджеті. Буковина дала 180.000 зр.

— **Складки на польських соціялістів.** «Arg. Ztg.» оповіщує відозву, в котрій зазиває до збирання складок на «переслідованих» польських соціялістів. В відозві сказано, що стан облоги в західній Галичині завела шляхта (Стадницький і Бадені), щоби відомстити вибір Дашиньского, котрий є бичем для сїї шляхти. Взагалі віденьські соціялісти розвивають на зборах акцію в користь «бідних, томлених» соціальних демократів в Галичині. Чи і радикалам нашим упаде з тих складок яка лепта?

— **Цікаве відкрите.** Численні ревізії, доконані сими днями краківської поліцією в помешканях тамошних соціялістів, викрили межі иньшими дуже цікавий спис осіб, котрі субвенціоновали соціялістів. Є то властители ріжних банкірських канторів, властители фабрик, магазинів, гешефтьярів всякого рода і всїлякі т. з. «капіталісти». Субвенціоували они соціялістів очевидно не для того, що подїляли їх соціальні тенденції, але для того, що бояли ся, аби провідники соціялістів не чвали соціялістичної товпи против них. Хотіли отже ратувати свої маєтки і свою расу від соціялістичної ненависти.

— **За розрухи противжидівські** відбула ся онді в Ряшеві четверта судово розправа. Перед звичайним трибуналом стануло 5 селян з Любени: Гарляк, Гурецкий і трєх Петшиків. Самі молоді парубки. Обжаловані о то, що дня 18-го червня в коршмі в Любени побили каршмаря Кляйнмінца, коли не хотїв їм дати горівки, а всї річи поломали. Засуджено їх на два до три місяці.

— **Хто провокує?** Dziennik polski наводить цілий ряд фактів, з котрих ясно як на долони, що причиною противжидівських розрухів є самі жиди, котрі своєю безличностію і нелюдским поведенем з християнами, а особливо з селянами, стгають на себе ненависть цілого населення. Ось один такий випадок: Минулої суботи на торзі в Станиславові приступило трєх жидків до селянки, що продавала суніці, і один з них спитавши про ціну горняти ягід, коннув єго ногою, наслідком чого горня збило ся, а ягоди виспали ся в порох. Селянка почала домагати ся від жиди, щоби заплатив єї за шкоду, але той виганьбив єї і в додатку ударив єї кулаком. На крик селянки зробило ся збіговиско і жиди арештовано. І щож стало ся? Поліція розглянувши справу, звелла жидови заплатити селянці яко відшкодоване — один крейцар і пустила жиди на волю. Увільнений жид приступив до селянки і в окруженю цілої череди пейсатої голоти пакотив ся словами над селянкою, кричучи: «а бе, а бе!» А коли стоячий недалеко мельник обурив ся за се на жидів, ті кинули ся на него, так що лише утечию виратував ся перед жидівским штовханцем. Отже питаємо: Хто провокує? хто викликає розрухи?

— **Жиди мордують християн.** З Хшанова доходить така вість: Сільська жєнщина з Мисловиць, побита жидами, померла. Головний убійник, жид Грубер арештований. Серед християньского населення велике огірченє.

— **Кореспондентки** мають небавом подорожити з 4 на 5 сотиків.

— **Іспит зрілости в самбірській гімназії** відбув ся на днях 24- до 30-го червня під проводом інспектора шкільного п. Дворского. Зрілыми узнані: Біляньский Ярослав, Яницький Станислав, Костуркевич Витолд, Криницький Володимир, Кульчицкий Еміль, Менкєс Барух, Михаловский Бронислав, Мінко Миколай, Міча Станислав, Нашкевич Іван (з відзн.), Салаш Іван (з відзн.), Шкодзицький Жигмонт (з відзн.), Травницький Едвард, Ума Казимир, Земба Орест, Жмурко Станислав Фінстербуш Ісаак, Людвиг Леопольд. Осом ученикам дозволено поправ ти один предмет по фєриях, двох учеників репробовано на один рік.

— **Іспит зрілости в гімназії в Золочеві** відбув ся під проводом краєвого інспектора п. Івана Левицкого. До іспиту приступило 29 учеників публичних і 2 екстерністів. Свідомство зрілости одержали: Барчинський Віктор, Білет Ігнат, Хмільевский Казимир, Дієстрянський Іван, Душеньчук Василь (екстер.), Функенштайн Юда Лейбіш, Функенштайн Юда Соломон, Галиковский Юліан, Інєс Мечислав, Якобчинський Мартин, Кашиньский Жигмонт, Куманецкий Казимир, Малиновский Мечислав, Манастирский Петро, Матвіевский Володимир, Мединський Олександр, Місевич Тадей (з відзн.), Милешко Іван, Пахульський Фелициян, Саноцкий Роман, Теодорович Станислав, Уранович Мечислав, Вашиц Озия (з відзн.), Виханський Іван (з відзн.), Вознякевич Михайло. Пятьом ученикам дозволено поправити один предмет по фєриях шкільних, а одного репробовано на рік.

— **Конєкради.** Недалеко Давидова під Львовом патруля жандармерії з Бірки приловила дня 30-го червня пятьох конєкрадів і 2 коні, котрі в ночи з 29- на 30-го червня вкрадено на фільварку «Підгородне» в повіті рогатиньским. Двох конєкрадів, Шльому Галєра і Давида Гохберга всаджено до арешту, а прочі три всїлякі утечи. Жандармерия повала вже на їх слід.

— **Труба воздушна** лютила ся на побережах Атлантичского океану в околицях Гамптон. Оркан знищив 20 місточок і осад. Прогульковий паровець, що віз 80 осіб, розбитий і лише не много пасажирів уратовало ся. Всюди шкоди великі. — Бурі і вихри панують в цілій горішній Італії. Упали також гради. Землеплоди в значній части знищені.

— **Трасєне землі** повторило ся знов в Синї Трії в околиці. Сім місцевостей в повіті Синї тяжко ушкоджених. Пять осіб убитих, 15 тяжко а 16 легко ранених. Місто Загреб і Любляна жертвовали запомоги.

— **Зелїзнична катастрофа.** З Кременчука доносєть о страшний катастрофі зелїзничій. На мості на Дніпрі, межі Кременчуком а Павловском, удали на себе два поїзди. Одна лєкомотива

і вісім вагонів поторощені на кусники. Десять осіб убитих на місци, 8—10 ранених.

— **Дрібні вїсти.** Палата нотарияльна в Перемишлі розписує конкурє на посади нотарів в Борині і в Мостисках. — Львівський магістрат записав в протягу половини сего року паперу за 1788 зр. 43 кр. — На Валах губернаторских у Львові помер нагло оноді в полудне 55-літний рубач Антін Пельцер. — В Високім Митї, в Чєхах, в тамошній вязниці один з вязнів удусив ночью свого товариша і загрозив другому товаришеви, що і єго удусить, єсли счєхе алярмувати сторожу. Переконали ся, що вязень був божевільний. — В Пешті кинув ся з вікна на брук профєсор тамошної академії музичної, Рудольф Ленц, і поранив ся тяжко. Мав тяжку недугу і то було причиною самоубийчого замаху. — В Тисмениці украв жид Іцко Ротер, приватний офіциаліст, жидівці Райзлі Тенен около 30.000 злр в готівці і в цінних паперах і утік в сторону Черновець. — Другий полк драгонів, що від року 1892 стояв в Оломунци, перенєсєно до Тернополя. — В Язлівчику під Бродами найдєно в понєділок по полудни у селянина Тєщука в дєбрику до біленя полотно, тіло дитини. Заходить підозрінє, що єї нарочно лишєно жити, бо того дня через цілий день ніхто з поля не заглядав до дому. — В Відни арештовано економа Каганє, котрий обікравши в Топорівцях, пов. сьнятиньского, свого хлїбодавця, на суму около 3000 зр. утік до Відня. Віддано єго в руки суду. — Вівторок стрілив до себе в Тернополи місцевий реставратор Станислав Михаловский і ранив ся тяжко. Причиною самоубийчого наміру були родинні непорозуміння. — На клініку проф. Нотнаглі у Відни прибула одна молода дівчина з Прєшбурга, недужа на солїтера. По зажитю лікарства, котрє дав єї асистент клініки, хора померла, а слїдетво виказало, що з надворної цїсарської аптики видано замість лікарства, вписаного на реценті, якусь трутину. — Торжєства в чєсть Міцкєвича в Кракові коштували около 10 0000 зр. На подібні торжєства в чєсть Паляцкого в Празї ухвалила столиця Чєхії 200.000 зр. — Корнєлій Герц, звїсний з панамского скандалу, помер в своїй посїлости в Bouguemouth.

ПОСМЕРТНІ ВІСТИ.

Мирослав Добрянський, син Адольфа, помер дня 6. липня в Холмі в 50-ім році житя, яко чиновник «особых поручений» обер-прокуратора Синода з рангою штатєкого совітника. Покійний вславив ся перед кільканацятьма роками в Галичині загально звїсним процесом (Ольги Грабар і тов.) о державну зраду, а від сего часу імя єго не виринало більше. Помер, як нише «Галичанін», наслідком «волненія», визваного національними дїлами холмської губернії.

Телеграми.

Краків, 7. липня. Рада міска вислала до намістника просьбу, щоби вєставив ся у правительства за як найскоршим знесенєм стану облоги в Кракові і окрузі. — На заході всюди спокій.

Відень, 8. липня. В неділю зберуть ся предсідателі клубів лївиці на параді, щоби порішити, чи і о скілько можна буде членам поодиноких сторонництв взяти участь в угодових конференциях. Надїють ся, що крім німецької шляхти згодять ся на обсылку конференцій антисємити і група Мавтнера. Поступовці ще не рішені. Одні націоналі будуть противні великим переговорам. Schwäeb. Merkur з Штутгарду доносить в дописи з Відня, що гр. Тун охотно знесе язикові розпорядженя, але лише в порозуміню з сторонництвами. Проект язикового закона уложили пп. Штумер, Сагасєр, Кляйн, Штадлер і Шурда. — Комісія парламентарна «Кола» скликана до Відня на 9. липня. — «Vaterland» доносить, що основа нового язикового закону лежить в тім, що кожний уряд буде мати свою урядову мову, а вноси в иньшій язичі будуть перекладатись перекладчиками. — W. Ztg. оголошує санкцію закона гал. сойму, призвальночого Бжєску і Стржижову на побір оплат від спиритусу.

Пешт, 8. липня. Якось Йософа Вар зрадила поліції намірений атєнат динамітовий на цїсаря(?) робітниками Ковачєм, Мушиком і Гартманом. До атєнату мав їх намовляти соціяліст Варконій. В слїдетві признав ся Мушик, що атєнат був намірений і указав місце де мав бути виконаний. Другі два обвинєні не признались. Співвини Варконього не провирєно.

МАЛЯГА З ХІНОЮ

маляга з хіною і желїзом

яко знамените средство в ослабленях, реконвалесценції і т. п. обьявах.

Цїна бутельки 3 корони.

Головний склад в аптциі

164 170—2

Жигм. Ружєра

під «Срібним Орлом» у Львові.

Розклад їзди поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1898.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейського).

Любляна, 8. липня. Словінські посли вислали до гр. Туна, міністра Рубера і Яворського меморіал проти ухвали апеляційного суду в Градци, що язиком розправ в тім суді є лише язик німецький. 17. червня відбуде ся тут з'їзд адвокатів і нотарів, щоби ухвалити протест проти сеї ухвали. Крім того завязалось товариство «Наша Страж» для береження національних прав Словінців.

Париж, 8. липня. На потонувшій кораблі Бурґонь находилось 198 подорожних I. кл., 125 II. кл., 295 на покладі і 220 моряків. З жєнщин уратована лише пані Лякас. Подорожними були Французи і Американци. Корабель розбив ся 4. липня о 5. годині рано. Богато людей спало в каютах. Ті всі потонули. Число жертв ще не звісне. Здає ся погибли дві третин подорожних.

Мадрид, 8. липня. Відбула ся тут рада кабінету в повній тайні. Міністер загр. справ одержав багато писем кондолєнційних. Ген. Блянко в Гаванні зажадав грошей. Ескадра Камари не вертає до Іспанії. Ходить поголоска, що Шафтер бомбардує Сантхаго. Іспанці рішили боронитись до останнього. Цервери телеграфував, що командант корабля Інфантка Марія Тереса і другий на торпедовім судні полягли. — Агенція Гаваса доносить, що Цервери вплив зпід Сантхаго на розказ з Мадриду. Корабель исп. Альфонс XII. в утечи розбив ся о скалу. З фльоти Церверия виратовалось 140 моряків. Маршалок Блянко видав з Гаванни проклямацію до дальшої війни проти Американців. Ескадра амер. Ветсона одержала розказ плисти на побережа Іспанії.

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова
посп.	особ.		посп.	особ.	
		приходить о годині		відходить о годині	
1-50	6:45	з Іцкан (Галацу, Ясс), Сучави	6:00	до Підволочиск, Бродів з голови двірци	
	7:30	» Зимної води від $\frac{8}{15}$ до $\frac{11}{15}$ влучно	6:05	» Іцкан (Букарешту, Ясс, Галацу)	
	7:40	» Янова	6:15	» Підволочиск, Бродів з дв. Підзамча	
	7:50	» Тернополя і Бродів на дворець Підзамче	8:35	» Кракова (Відня, Берліна)	
	7:55	» Сокала і Рави рускої	8:50	» Варшави	
	8:05	» Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	9:15	» Сколього від $\frac{10}{17}$ до $\frac{31}{18}$ вл.	
	8:15	» Тернополя і Бродів на дворець головний	9:25	» Янова	
	9:05	» Кракова від $\frac{15}{18}$ до $\frac{15}{18}$ влучно	1:55	» Підволочиск, Бродів з дв. головного	
	10:35	» Іцкан, Сучави	2:08	» з дв. Підзамче	
	10:45	» Ярослава, Любачева	9:55	» Белзця, Рави рускої, Сокала	
	1:01	» Янова	10:55	» Іцкан, Солова, Бергомету, Сучави	
1-30	—	» Кракова (Відня, Берліна, Вороцлава)	12:05	» Янова від $\frac{1}{7}$ до $\frac{15}{18}$ тільки в нед. і сьв.	
	1:40	» Сколього, Стрия (Гребенова в. $\frac{10}{17}$ до $\frac{31}{18}$)	2:15	» Брухович від $\frac{8}{15}$ до $\frac{11}{15}$ " " "	
1:50	—	» Іцкан (Букарешту, Галацу, Ясс) Сучави	2:40	» Іцкан (Ясс, Букарешту)	
2:15	—	» Підволочиск (Кієва, Одеси) на дв. Підз.	2:50	» Кракова (Відня, Берліна)	
2:30	—	» на дв. гол.	3:00	» Стрия, Сколього тільки від $\frac{1}{5}$ до $\frac{30}{18}$	
	5:00	» Козови, Бродів на дв. Підз.	3:11	» Янова	
	5:25	» на дв. гол.	3:16	» Зимної води тільки від $\frac{8}{15}$ до $\frac{11}{15}$ вл.	
	5:40	» Іцкан, Сучави	3:26	» Брухович " " " " " "	
	5:55	» Сокала, Белзця і Любачева	4:55	» Ярослава, Самбора через Перемішль	
Ніч		Ніч		Ніч	
5:10	3:04	з Підволочиск, Козови, Грималова на Підз.	4:10	до Кракова (Відня, Берліна, М. Ляборч)	
	3:30	» на дв. головний	5:20	» Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
	6:10	» Кракова (Відня)	6:20	» Янова від $\frac{1}{5}$ до $\frac{15}{18}$ тільки в нед. і сьв.	
	7:57	» Янова від $\frac{1}{15}$ до $\frac{16}{18}$ і від $\frac{16}{18}$ до $\frac{30}{18}$ щодень	6:30	» Іцкан, Радівців, Кімполонга Сучави	
	8:12	» від $\frac{1}{6}$ до $\frac{15}{18}$ вл. тільки в неділю і сьвята	10:40	» Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	
	8:31	» Брухович тільки від $\frac{8}{15}$ до $\frac{30}{18}$ і від $\frac{16}{18}$ до $\frac{11}{18}$	6:40	» Тернополя з двірци головного	
	—	» від $\frac{1}{7}$ до $\frac{15}{18}$ влучно	6:55	» Лавочного (Мункача, Пешту)	
	8:53	» Янова від $\frac{1}{6}$ до $\frac{15}{18}$ тільки в будні дни	7:00	» Сокала, Рави рускої	
8:45	9:10	» Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	7:10	» Тернополя з двірци Підзамче	
9:39	—	» Підволочиск, Бродів на двор. Підзамче	7:15	» Янова від $\frac{1}{5}$ до $\frac{30}{18}$ і $\frac{16}{18}$ до $\frac{30}{18}$ вл.	
9:45	—	» Іцкан, (Букарешту, Ясс, Галацу, Сучави)	8:40	» щодень, від $\frac{1}{6}$ до $\frac{15}{18}$ в нед. і сьвята	
9:55	—	» Підволочиск, Бродів на дв. головний	10:05	» Іцкан (Ясс, Галацу) Сучави	
10:30	—	» Лавочного (Пешту) Хирова, Борислава	11:00	» Підволочиск, Бродів з дв. головного	
12:15	—	» Сколього, Калуша, Борислава.	11:27	» з дв. Підзамче	

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейський рижить ся від часу львівського о 26 минут, а іменно: 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне п. к. зал. держ. (Львів, ул. Третього мая, готель Імперяль) уділяє пояснєнь в справах залізничних, продає білєти всякого рода і розклади їзди.

Новос ти на дамскі сукні сезонові!
 Матерії вовняні, Зефіри, Батисти,
 Піки, Кретони, Перкалі,
 Брокати

АНТІН ПІЗУНЬСКИЙ Львів, Академічна 12.
 Парасольки,
 Рукавички, «Фіґара», ковніри
 коронкові, Паски, Фартушки.
 Маґазин багато заосмотрений.
 Ціни низькі, конкуренційні. 151 41—46

ПРАВДА ілюстроване письмо для руского народу під редакцією С. Кульчицкого.
 виходить у Львові тижнево кождої пятниці.
 Буде подавати поезії, повісти, житєписи з портретами, поучаючі статі з історії, письменства, господарства, промислу, вісти про читальні, вісти політичні і суєспільні. Крім того буде містити часть забавну.
 Передплата: В Авєстрії річно 4 р. піврічно 2 р. чвертьрічно 1 р. За границею річно 8 рубл. піврічно 4 рубл.
 Редакция, адміністрация і експедиция
 Львів, ул. Собісчина ч. 5. Б.

Контора виміни
 ц. к. упр. гал. акц.
Банку
Гіпотечного
 2 купує і продає
 всякі
папери цінні
і МОНЕТИ.
 по найдешевшій курсі деннім не числячи ніякої провізії.
 Контора виміни і відділ депозитовий перенесені до льокалю партерового в будинку банковім.

Рік заснованя 1892.
ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНѢСТЕРЪ“
 перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Вєч. Духовєнству і всім вірним Вєрєосв. Митроп. і Преосв. Еп. Ординариям всіх трєх єпархій, обезпечує будинки, урядженє домашнє, скот, господарєні знаряди, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих.
 «Днѣстеръ» іступив в 6-тий рік своєї діяльності з збільшєннєм фондів гваранційних, котрих стан з днем 31-го грудня 1897 вноєить:
 Фонд резервовий . 78.874 зр. 47 кр. }
 Фонд премій . 52.209 " 40 " } 176.143 зр. 87 кр.
 Фонд основний . 50.000 " — " }
 Гвєлєчєні цюди до кінця 1897 року 430.100 зр. 42 кр. Тарифи «Днѣстра» дуже умірковані, услєвія обезпечєнь корисні а шкоди зпєвдують ся безпрєволочно. Полєси «Днѣстра» приймає Банк краєвий при позичках гіпотєчних.
 На житє можна обезпечитись через «Днѣстеръ» в Товариствєі взаїмних обезпечєнь в Кракові, котрє дає найкориснієші услєвія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає полєси і квїти в рускїм язїці.
 Товариство взаїмного кредиту «Днѣстеръ», стоваришєнє з обмеженою порукєю, уділяє позички за сплатою $5\frac{1}{2}\%$ і 1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або порукєю двох відповідних ручитєлів, до сплати в ратах на 3 до 10 лїт і приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по $4\frac{1}{2}\%$. Удїл члєнський вноєить 25 зр., вписовє 1 зр. Члєном бутї і позичку дістати може тільки члєн обезпечєний в «Днѣстрѣ». Інформації уділяє Дирєкция листовно.
 Зголошеня о удїленє агєнцій в окрєстностях і де нема блвзько агєнтів «Днѣстра», приймає ся.
 Львів, ринок ч. 10. (Дім «Прєсвьїті»).

Дмитро Затурский
 поручає свою
робітню обуви мужєскої, жіночої і для дітєй
 у Львові, улица Копєрника ч. 5.
 Виріб трєвалїй і єлєгантний. Цїни умірені. Замовленя з провінції залагоджує відвєротною почтою.
 140 41—140

Учитель
 орган руского Тов. педагогічного двотижневїк педагогічно-науковий, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірменська ч. 2. Передплата на цілий рік 3 зр., на пів року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.
ГАРМОНІОМ
 до науки снєву церковного виготовляє спеціально парова фабрика інструментів
Івана Сливинського
 у Львові, ул. Копєрника ч. 16.
 За порукєю дає на рати. Прошу жадати цїнника.
 Іван Сливинський
 фабрикант органів і гармонїом у Львові.
 205 9—15